

Al descobert les mancances de la Generalitat en matèria de llengua

written by Redacció Unilateral | 24 de febrer de 2024

Plataforma per la Llengua considera que el focus s'ha de posar en l'ús i no només en el coneixement, i alerta que els cursos de català per als sanitaris anunciats la setmana passada pels departaments de Salut i Empresa continuen sent voluntaris, no cobreixen tota la demanda potencial i no se sap com avaluaran els professionals

L'ONG del català proposa quatre mesures per impulsar el català a la sanitat: sessions obligatòries d'assertivitat lingüística; exigència del B2 de català el primer any; acreditació del C1 el segon any, i un tractament correcte de les queixes per vulneració de drets lingüístics amb l'obertura d'expedients i amb sancions

Plataforma per la Llengua ha atès 221 queixes per discriminacions lingüístiques a la sanitat catalana només durant el 2023 (129 a la pública i 92 a la privada), més del doble de queixes que el 2022

Plataforma per la Llengua ha denunciat aquesta setmana que **el pla de formació de la Generalitat de Catalunya per impulsar el català a la sanitat és insuficient i ha demanat al Govern fer complir la Llei de política lingüística en aquest àmbit i garantir els drets dels pacients catalanoparlants**. Per a l'entitat, l'anunci del programa «Prescriu-te el català» per oferir cursos voluntaris i gratuïts de llengua a 2.700 professionals de la salut és una mesura positiva, però arriba tard i és només un pedaç. Plataforma per la Llengua sosté que **el pla no serveix per posar fi a les discriminacions lingüístiques perquè l'aprenentatge de la llengua no en**

garanteix l'ús, però, a més, perquè només s'ofereix a 2.700 professionals i no deixa clar com se'ls examinarà.

Imatge de la roda de premsa a la Casa Convalescència de Barcelona

Pel que fa als professionals sanitaris que actualment no dominen prou el català, l'entitat considera que **és una bona iniciativa oferir-los formació gratuïta en horari laboral**. El problema de fons, però, és que el Departament de Salut ja renunciï a explicitar que és obligatori per llei que els professionals sàpiguen català i que no impulsi un règim sancionador per als centres mèdics que no inclouen aquest requisit en la contractació de treballadors o que no s'asseguren de formar-los lingüísticament perquè siguin capaços d'atendre en català. «Els nostres drets no poden estar subjectes a cursos voluntaris que els professionals facin, un cop ja han estat contractats», ha dit Escuder.

Per tot això, el president de l'entitat, Òscar Escuder, ha proposat al Govern que dugui a terme quatre mesures: **sessions d'assertivitat lingüística obligatòries per als nous sanitaris col·legiats; exigència del nivell B2 de català el primer any per a tots els professionals; acreditació del nivell C1 el segon any sense excepcions, i, finalment, un correcte tractament de les queixes per vulneració de drets lingüístics amb l'obertura d'expedients sancionadors** i, quan calgui, sancions. En qualsevol cas, l'ONG del català reclama al govern que, sigui com sigui, impulsi polítiques preventives que evitin aquestes discriminacions i un pla estratègic real i

efectiu per garantir que els professionals millorin les seves habilitats en català, siguin avaluats rigorosament per acreditar un nivell de suficiència en aquesta llengua i l'hagin de fer servir.

En aquesta roda de premsa, que s'ha fet a la Casa Convalescència de Barcelona, Òscar Escuder, president de l'entitat, ha comparegut amb la responsable de relacions amb l'administració pública, Clara Tur, i amb el cap de l'àrea de drets lingüístics, Òscar-Adrià Ibáñez. Escuder, metge de professió, ha recordat que **només durant el 2023 l'entitat va atendre 221 queixes per discriminacions lingüístiques a la sanitat catalana, 129 a la pública i 92 a la privada** (més del doble de les rebudes l'any anterior), i ha remarcat que **la Generalitat de Catalunya és ineficient en l'atenció d'aquestes denúncies**. L'entitat ha explicat que ha donat assessorament a víctimes de casos recents de discriminació molt greus ocorreguts a l'[hospital Germans Trias i Pujol](#), Can Ruti, de Badalona, a l'Hospital de l'Esperança i al [CAP Larrard](#) de Barcelona, entre altres, en què s'ha privat l'atenció sanitària per raó de llengua a una pacient. En aquests casos, a Plataforma per la Llengua no li consta que el Govern hagi obert cap investigació, malgrat les denúncies presentades.

Aquestes xifres, que **només són la punta de l'iceberg** (perquè són les que s'arriben a denunciar), demostren que la sanitat és un dels grans forats negres pel que fa a la normalització del català i una gran font de discriminacions. Aquesta realitat també es constata amb les dades de l'estudi que el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) va fer públic la setmana passada, que revela que tres de cada deu metges que exerceixen a Catalunya no saben parlar català i que només el 50% dels professionals nascuts a altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol volen millorar el domini de la llengua. A més, les dades també deixen al descobert que un 13% dels metges diuen, directament, no entendre el català.

Fins ara, segons ha constatat Plataforma per la

Llengua, moltes de les discriminacions per raó de llengua que arriben a l'entitat es responen per part dels centres sanitaris amb unes simples disculpes que sovint queden diluïdes en la defensa dels professionals sanitaris, sense arribar a fer cap reparació del greuge als pacients **discriminats**. A més, els compromisos de millora en el respecte pels drets lingüístics dels pacients sovint no passen de les bones intencions, i no s'arriben a posar terminis per fer canvis en les polítiques lingüístiques internes. La culminació habitual d'aquestes situacions és que els professionals implicats en aquests casos tampoc no reben cap sanció i continuen treballant amb normalitat i impunitat.

Aconseguir ser atès en català no hauria de ser una qüestió de militància individual

Per a l'entitat, la gravetat de la situació **exigeix una acció més ambiciosa per part del Govern**, que hauria de tenir en compte que, segons el CEO, el 80% de catalans demanen que es garanteixi el dret de ser atès en català. Aconseguir-ho **no hauria de dependre de la militància individual dels pacients** (de fet, molts canvien al castellà si el metge els parla en aquesta llengua), sinó que **caldria que el català fos la llengua normal d'atenció dels professionals sanitaris**.

Com s'ha recordat durant la roda de premsa, **l'element lingüístic és indissociable d'una bona atenció sanitària**, i hi ha estudis científics que avalen la importància de conèixer la llengua dels pacients en els tractaments mèdics. És el cas, per exemple, d'una investigació de l'Associació de Metges del Canadà, que concloïa que els pacients francòfons d'Ontario tenien estades hospitalàries més curtes i menys risc d'efectes adversos i mortalitat durant l'ingrés si eren atesos en la seva llengua. A més, cal tenir en compte que els pacients arriben en una situació de vulnerabilitat als centres mèdics i, per tant, s'ha d'evitar que hagin de patir, a més, que la seva tria de llengua pugui derivar, per exemple, en una demora en l'atenció o directament en la privació del servei sanitari

al qual tenen dret.

Per a Plataforma per la Llengua, mesures com l'anunciada pel Govern català **són solucions a mitges que no asseguren prou nivell de català de tots els professionals i que en cap cas es proposen incrementar l'ús del català entre els professionals.** Per aquest motiu, no serveixen per impedir les discriminacions lingüístiques a pacients i usuaris. Per tot plegat, l'entitat demana al Departament de Salut mantenir una reunió aviat per conèixer el detall de la resta de mesures anunciades i l'insta a generar un pla estratègic per garantir els drets lingüístics dels pacients i normalitzar el català en aquest àmbit després de moltes dècades.